

جنگ نرم علیه جمهوری اسلامی ایران و راه‌های مقابله با آن

نویسنده: حسن خوزین
(دکترای علوم سیاسی)

ویراستار: امیر شیردل

میرشناسه	: خوزین، حسن، ۱۳۵۶-
عنوان و نام پدیدآور	: جنگ نرم علیه جمهوری اسلامی ایران و راه‌های مقابله با آن؛ نویسنده: حسن خوزین؛
مشخصات نشر	: ویراستار: امیر شیردل.
مشخصات ظاهری	: تهران: آرمان پژوهان، ۱۴۰۰.
شابک	: ۸۲ ص.
وضعیت فهرست نویسی	: ۳-۴۹-۷۵۶۸-۶۲۲-۹۷۸
یادداشت	: فیبا
موضوع	: کتابنامه.
	: جنگ نرم - ایران
	: *Soft war - Iran
	: جنگ روانی - ایران
	: Psychological warfare -- Iran
	: شیردل، امیر، ۱۳۶۲-
شناسه افزوده	: UB۲۷۷
رده‌بندی کنگره	: ۳۵۵/۳۴۳۱.۹۵۵
رده‌بندی دیویی	: ۸۷۵۱۱۸۳
شماره کتابشناسی ملی	: فیبا
اطلاعات رکورد کتابشناسی	

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

جنگ نرم علیه جمهوری اسلامی ایران (و راه‌های مقابله با آن)

نویسنده: حسن خوزین

ویراستار: امیر شیردل

انتشارات: آرمان پژوهان

صفحه‌آرا: نسیم امیری

چاپ اول: ۱۴۰۰

تیراژ: ۱۰۰ نسخه

قیمت: ۵۵۰۰۰ تومان

شابک: ۳-۴۹-۷۵۶۸-۶۲۲-۹۷۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات آرمان پژوهان محفوظ است.

نشانی: تهران، میدان انقلاب، ضلع جنوب شرقی، پلاک ۱۷ (ساختمان مترجمان)، طبقه سوم، واحد ۵.

(۱۰ خط ویژه) ۰۲۱-۶۶۴۹۷۶۰۲

۱	مقدمه.....
۵	تاریخچه جنگ.....
۸	برخی جنگ‌های تاریخ‌ساز بشر.....
۹	طولانی‌ترین و کوتاه‌ترین جنگ‌ها (بیش از سده ۲۰).....
۹	انواع جنگ.....
۱۱	محیط جنگ.....
۱۱	انواع جنگ‌ها بر اساس هدف.....
۱۱	انواع جنگ‌ها بر اساس دکتترین.....
۱۲	علل معنوی جنگ.....
۱۳	انگیزه‌های دفاع مقدس (جنگ تحمیلی).....
۱۶	انگیزه‌های آغاز جنگ.....
۱۷	عوامل اتمام جنگ.....
۱۹	روانشناسی (روانکاوانه) جنگ.....
۲۱	جنگ نرم.....
۲۳	تهدید نرم.....
۲۴	قدرت نرم.....
۲۴	موازنه نرم.....
۲۵	براندازی.....

۲۶	جنگ نرم رسانه‌ای
۲۶	ماهیت جنگ نرم
۲۷	ویژگی‌های جنگ نرم
۲۹	تفاوت‌های جنگ نرم و جنگ سخت
۳۰	جنگ نرم از منظر قرآن کریم
۳۲	عملیات روانی
۳۳	ابزار عملیات روانی
۳۳	عملیات ادراکی
۳۳	دیپلماسی عمومی (یا مردم محور)
۳۵	فریب استراتژیکی
۳۶	روش‌های رفتاری
۳۸	اهداف جنگ نرم
۳۹	ابزارهای جنگ نرم
۴۲	ابزارهای رسانه‌ای
۴۴	فن آوری‌های نوین ارتباطی
۴۴	دلایل استفاده از جنگ نرم
۴۶	تاکتیک‌های عملیات روانی در جنگ نرم (کلاسیک)
۵۷	چه افراد و تشکل‌هایی هدف جنگ نرم هستند؟
۵۸	تاکتیک‌های مرسوم جنگ نرم در رویکرد نوین
۶۱	دولت‌ها در نظام جمهوری اسلامی در نقطه بمباران رسانه‌ای جنگ نرم
۶۴	جنگ نرم در حوزه اقتصاد
۶۸	حوزه‌های جدید فرهنگی و اجتماعی جنگ نرم
۷۲	شیوه‌ها و اقدامات جنگ نرم در ایران
۷۵	اصول و روش‌های مقابله با جنگ نرم
۷۹	منابع

مقدمه

طی سال‌های گذشته دشمن در اکثر عملیات مخاصمه‌آمیز من جمله نظامی و تقابل رو در رو با شکست مواجه گردیده یا به اهداف مورد نظر خود دست نیافته است. لذا راهبرد و راهکنش خود را تغییر داده و به سمت نوعی از جنگ رفته است که ترکیبی از شیوه‌های مختلف که عرصه آن، میدان باور و شناخت یا فرهنگ است. دشمن جنگی را پایه‌ریزی نموده است که به دنبال هدف قرار دادن قوه شناخت عموم مردم و نخبگان جامعه هدف با تغییر هنجارها، ارزش‌ها، باورها، نگرش‌ها و رفتارها از طریق وارد ساختن و جایگزین نمودن ارزش‌های جدید است. جنگ مذکور شکل تکامل‌یافته‌تر، پیشرفته‌تر، عمیق‌تر و وسیع‌تر جنگ روانی است و با مدیریت ادراک و برداشت انجام می‌گیرد.

از نبرد مذکور به چند عنوان مشابه نام می‌برند. جنگ ترکیبی یا نرم که شکل بسیار پیچیده و پیشرفته‌ای از مخاصمه و درگیری است که به دلیل وجود تهدیدات متنوع، نوین و سازمان‌یافته در درون خود، شناخت از آن و راهبردسازی برای عملیاتی کردن مقابله با آن امری ضروری در حوزه امنیت ملی کشورها به شمار می‌رود.

امروزه با توجه به وسعت دنیای ارتباطات و فن آوری‌های اطلاعاتی و گسترش رسانه‌های اینترنتی و مجازی، تهاجم کشورهای استکباری از حالت جنگ نظامی و سخت (Hard war) خارج و به جنگ نرم (soft war) تغییر ماهیت داده است. جنگ نرم به هر گونه اقدام روانی و تبلیغاتی گفته می‌شود که هدف آن جامعه یا گروه است و عمده تفاوت آن با جنگ سخت (نظامی)، عدم درگیری و استفاده از سلاح‌های نظامی می‌باشد. به همین دلیل است که امروزه جنگ نرم به عنوان مفهومی نوین در ادبیات نظامی و

استراتژیک مورد توجه اندیشمندان و محققین قرار گرفته است. این نوع جنگ در اجرا بسیار منعطف بوده و نیروهای دخیل در آن عملیات منظم، نامنظم و جنایتکارانه و تروریستی و البته پروژه نفوذ را ترکیب نموده و ضمن بهره‌گیری و استفاده از اغتشاش و شورش، اقدام به برهم زدن ثبات کشور هدف می‌نمایند.

استفاده از تکنیک‌های جنگ نرم به خصوص توسط حکومت آمریکا سابقه‌ای طولانی دارد. به عنوان مثال، در دهه ۱۹۷۰ و در بحبوحه جنگ سرد میان شوروی و آمریکا یکی از وظایف کمیته‌ای به نام «کمیته خطرات فعلی»، به زانو در آوردن دشمن از طریق جنگ نرم، تبلیغات و حمله‌های رسانه‌ای بود. بعد از فروپاشی شوروی فعالیت این کمیته برای مدتی معلق شد، اما بعد از حوادث ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ گروهی از اعضای این کمیته بار دیگر گرد هم آمده‌اند تا همان فعالیت‌ها علیه شوروی را علیه دیگر کشورهای دشمن با آمریکا نظیر چین، روسیه و ایران در پیش بگیرند.

پیدا کردن مصادیق این نوع مداخله در رسانه‌ها و به خصوص گفتار و اعمال گردانندگان آن چندان دشوار نیست. اگر نگاهی به تولیدات سینمایی هالیوود و رویکرد رسانه‌های آمریکا (به ویژه بعد از حوادث ۱۱ سپتامبر) پیرامون مشخص می‌شود که هم اکنون اسلام‌هراسی، ایران‌هراسی و شیعه‌هراسی با استفاده از تکنیک اهریمن‌سازی به شدت از سوی رسانه‌های غربی دنبال می‌شود.

ابهام، پیچیدگی و چند بعدی بودن؛ اینها مهمترین ویژگی‌های جنگ‌های جدید من جمله نبرد ترکیبی که شامل جنگ کلاسیک و جدید نرم نیز می‌شود، می‌باشد. بدون شک شبکه‌های اجتماعی اصلی‌ترین ابزار این جنگ است. به علت پیچیدگی و تنوع ابزارها، کنش‌ها و واکنش‌ها در جنگ نرم، تعریف واحدی از آن موجود نیست. هرگاه ترکیبی از مولفه‌های ذکر شده با اصالت بخشیدن به عنصر فرهنگی و باورهای عامه مورد استفاده قرار گیرد به نوعی جنگ نرم در جریان است. به نظر می‌رسد با پیشرفت همه جانبه بشر، عصری جدید در تاریخ جنگ نیز در حال وقوع است. جنگ‌های پیچیده پراپه‌ام، پر ابزار و پیچیده و متنوع زندگی همه ما را تحت تاثیر قرار داده است.

این کتاب که یازدهمین اثر علمی و پژوهشی من در قالب کتاب است که ضمن مرور مجدد و پرداختن به مفاهیم جنگ نرم با رعایت آخرین متدهای علمی و آکادمیک، ضمن افزایش دانش مخاطب در این حوزه، به راه‌های مقابله‌ای متناسب با آن با توجه مسائل روز و مبتلا به جامعه غنی و کهن ایرانی می‌پردازد.

حسن خوزین

۱۴۰۰ خورشیدی

www.ketab.ir